

Razgovor s djecom o

POSPREMANJU

POSPREMANJU

Uživali ste igrajući se s jednogodišnjim sinom Markom. Zajedno ste sagradili velike kuće i dvorce od lego kockica. Zatim ste vozili autiće oko tih zgrada zbog čega su se mnoge od njih srušile. Marko je također uzeo različite knjige s polica. Sada su dvorci, knjige, autići i još mnogo toga rašireni po cijelom podu i namještaju. Kad dođe vrijeme čišćenja, želite da Vaše dijete zajedno s Vama pospremi sobu. No, Marko ne pokazuje interes; umoran je, ljut i gladan i počinje razbacivati igračke okolo.

Poznate su Vam takve situacije? Kada se događaju? Kako reagirate?

Želimo Vam dati nekoliko prijedloga za rješavanje ovakvih situacija. Ali prvo, evo nekoliko pitanja koja biste možda htjeli razmotriti i raspraviti vezano za Vaše inicijalne reakcije u takvoj situaciji.

Analiza

Kako bih postupio/postupila u takvim situacijama?

Kako bi Marko reagirao?

Kako bih se nosio/nosila s Markovom reakcijom?

Bi li ova situacija dovela do sukoba? Ako da, kako bih to riješio? Bi li se pronašlo rješenje?

Kako bi se završila situacija s Markom?

Savjeti

Ovdje ćete naći neke prijedloge za moguće rješenje gore opisane situacije. Ako imate priliku, molimo razgovarajte s prijateljima ili sa supružnikom. Razmijenite svoja iskustva unutar otvorenog razgovora.

Postoje li stvari koje biste željeli promijeniti? Nadamo se da ćemo Vas potaknuti da isprobate ideje i akcije za koje vjerujemo da bi mogle pomoći u rješavanju problema s umornim djetetom koje ne želi pospremati.

Ako djeca nauče preuzimati odgovornost na svoj primjeren način, Vi ih podržavate da postanu odgovorni članovi društva koji sudjeluju u življenju demokracije. Za više informacija posjetite našu mrežnu stranicu: http://www.living-democracy.com/hr/suggestions/?key_concept=responsibility

- Razmislite kako razgovarate s djetetom: ako često koristite zapovijedi, naredbe i ukore s visoka, to može oštetiti razvoj govora. Štoviše, to je bolno za dijete i može ga spriječiti da išta nauči. Pokušajte izbjeći negativne naredbe poput: „Složi svoje stvari!“ „Pospremi sobu!“ Ako želite pročitati više o komunikaciji koja ne vodi demokratskom životu i želite preispitati svoj vlastiti stil komunikacije u smislu destruktivnih poruka, nastavite čitati na [stranici 5](#).
- Pokušajte djeci uvijek pružiti više mogućnosti i pitati ih o njihovom mišljenju. To možete učiniti pitanjima poput: „Što ćemo sa svim tim igračkama kad završimo s igranjem?“
- Djeca vole primati pozitivne komentare. To možete izraziti komplimentima i pozitivnim reakcijama kad dijete ponudi konstruktivne radnje ili odgovore: „Da, u pravu si, pospremimo igračke, bravo!“ ili „Da, znam da si umoran, napravimo to brzo zajedno i onda ćemo večerati!“ ili „Da, vidim da si ljut, želiš li to učiniti sutra?“
- Djelujte kao uzor: Pokažite kako sve knjige staviti na policu, dvorce i zgrade od lego kockoca u jednu kutiju, a autiće u drugu. Također morate držati red među vlastitim dokumentima, knjigama, kuhinjskoj opremi ili alatima. Vaše će dijete primijetiti i naučiti. „Lakše pronalazim svoje stvari i zabavnije ih je koristiti ako budem održavao red!“
- Pozovite svoju djecu da ispričaju svoje misli i slušajte ih. Na taj način potičete širenje vokabulara i neuronskih mreža u njihovom mozgu .

Destruktivne poruke¹:

Poruke i izjave koje kod djece izazivaju negativne osjećaje i reakcije nazivaju se destruktivnim porukama. Dok na taj način komunicirate ne poštujete i ne tolerirate osjećaje i misli svoje djece. Poštivanje i tolerancija temelj su demokratskog djelovanja, a destruktivne poruke to ne prenose djeci. Vaša djeca mogu odgovoriti kratkim odgovorima, braneci se, osjećaju se neshvaćeno i degradirano. Ovakve poruke dovode do sukoba i ponekad potpuno zaustavljaju komunikacijski proces.

Destruktivne poruke ometaju djecu. Ne mogu razviti svoj puni potencijal kad čuju samo negativne, ponižavajuće poruke. To također sprječava njihov razvoj u jake ličnosti, koje čine temelj demokratskih društava.

Da biste poboljšali svoje komunikacijske vještine i usvojili demokratskiji stil, prvo morate procijeniti svoje trenutne komunikacijske navike. Želite li? Započnite trening na sljedećoj stranici!

Trening¹:

U nastavku su prikazani različiti primjeri destruktivnih poruka. Svakodnevno promatrajte svoje komunikativno ponašanje. Svaki put kad koristite jedan od sljedećih izraza prilikom razgovora sa svojim djetetom, povucite crtu odmah iza takve rečenice.

Zapovijedanje, naređivanje

- Moraš...
- Hajde, pripremi se...
- Pozdravi...
- Ponašaj se...

Varanje, opominjanje, prijetnje

- Uvijek radiš...
- Nikad ne radiš...
- Ako ne..., onda...
- Kada konačno...
- Koliko često ti moram to reći...

Moraliziranje

- Bili bismo tako ponosni na tebe, ali sada smo razočarani jer nisi...
- Mama je stvarno tužna jer ste tako zločesti.
- Tisuće je gladne djece koja bi ovo željela pojesti.
- Jednom lažljivac, uvijek lažljivac...

Davanje savjeta i uspoređivanje

- Da sam na tvom mjestu, ja bih...
- Roditelji druge djece bi...
- Tvoja sestra uvijek pospremi sobu.
- Svi se slažu s tim. Ali ti...

„Razgovor s djecom o pospremanju” temelji se na sljedećim referencama:

¹ Heueck-Mauss, Doris. 2016. Ovako stvarno razgovaram sa svojim djetetom: kako riječi djeluju: pravedno rješavanje sukoba: obrazovanje bez stresa. Hannover: Humboldt, 74ff.

Nolan, Virginia. 2016. «Moć jezika.» Švicarski matični časopis Fritz i Fränzi, listopad, 58-64.